

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobkyně **Mgr. B. S. N.**, zastoupené JUDr. Karlem Sochořem, advokátem se sídlem Na Hradbách 2632/18, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2005, č. j. KÚOK/32428/05/OSR/796, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 8. 2007, č. j. 22 Ca 10/2006 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce JUDr. Karla Sochora do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2400 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozsudkem krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu v Prostějově ze dne 25. 8. 2005, č. j. SÚ/26338/2005-Nej, kterým úřad určil, že žalobkyně nemá postavení účastníka řízení o odstranění stavby nepovolené zahrádkářské chaty na pozemku p. č. 359/2 v k. ú. Držovice.

V žalobě žalobkyně namítala především nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, žalovaný se nevypořádal s její námitkou dotčení práva na příznivé životní prostředí ani s námitkou dotčení jejího vlastnického práva a znemožnění klidného užívání jejího majetku.

V odůvodnění zrušujícího rozsudku soud uvedl, že rozhodnutí postrádá uvedení důvodů, pro které správní orgán nevyhověl žalobkyni, není z něho nikterak seznatelné, proč žalovaný považuje námitky žalobkyně za liché, mylné či vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů apod. Žalovaný se sice pokusil

vysvětlit důvody svého rozhodnutí ve vyjádření k žalobě, to je však již z hlediska přezkumného soudního řízení irelevantní. Žalobkyně dostatečně specifikovala dotčení na svých právech a odůvodnila, proč se dožaduje účastenství v řízení, žalovaný však jí tvrzené důvody nezvažoval, neposuzoval, natož aby je kvalifikovaně vyvrátil. Žalovaný setrval na zkoumání jediného kritéria, a to vzdálenosti mezi nemovitostí žalobkyně a nemovitostí, na níž se nachází nepovolená stavba, ostatními námitkami se nezabýval.

Rozsudek napadl žalovaný kasační stížností mířící do důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť má za to, že soud nesprávně posoudil otázku rozsahu posuzovaných okolností pro přiznání účastenství v řízení a označil rozsudek za nezákonný. Zdůraznil, že soud nesprávně žalovanému vytkl, že se ve svém rozhodnutí řádně nevypořádal s námitkami žalobkyně a nikterak je nevyvrátil a označil jeho rozhodnutí za nepřezkoumatelné. V řízení o přiznání účastenství ve stavebním řízení (o odstranění stavby) měl však jak stavební úřad, tak i žalovaný pouze posoudit, do jaké míry se zmíněná stavba dotýká práv a právem chráněných zájmů žalobkyně. Hlavním kritériem pro toto posouzení byla skutečnost, že nemovitost žalobkyně bezprostředně se zmíněnou stavbou nesousedí a nachází se ve značném odstupu od ní. V tomto ohledu byl proto postup žalovaného správný a nebyl dán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí soudem. Důvody, pro které nemohla být žalobkyně na svých právech krácena, jsou obsahem napadeného rozhodnutí, a proto žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti popřela její důvodnost a zdůraznila, že účastníky řízení podle § 85 až § 96 stavebního zákona jsou osoby, které mají vlastnická či jiná práva k pozemkům a stavbám na nich, včetně sousedních pozemků a stavbám na nich a postačuje, že jejich práva mohou být rozhodnutím správního orgánu přímo dotčena. Protože postačuje pouhá možnost dotčení na právech, měl s ní správní orgán jako s účastníkem řízení jednat. Ten však její odmítnutí účastenství v řízení nikterak v tomto ohledu ani nezdůvodnil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu správního spisu se podává, že žalobkyně svým přípisem, podaným Městskému úřadu v Prostějově dne 5. 8. 2005 požadovala účastenství v řízení o odstranění nepovolené stavby zahrádkářské chaty na pozemku p. č. 359/2 v k. ú. Držovice. Městský úřad v Prostějově rozhodnutím ze dne 25. 8. 2005, č. j. SÚ/26338/2005-Nej žalobkyni postavení účastníka tohoto řízení nepřiznal. V odůvodnění uvedl, že nemovitosti žalobkyně bezprostředně nesousedí s pozemky, na nichž se nachází nepovolená stavba, nejsou ani v jejich těsné blízkosti, ale ve vzdálenosti cca 70 m od nich a proto nemůže dojít k tomu, aby práva žalobkyně, či její právem chráněné zájmy byly přímo dotčeny.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání; tvrdila předně, že se správní orgán nevypořádal s jejími důvody, pro které požadovala účastenství na řízení a jež se týkala tvrzení o dotčení na právech a právem chráněných zájmech.

Odvolání žalovaný zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. V odůvodnění zdůraznil, že účastenství v řízení o odstranění stavby není závislé pouze na bezprostředním sousedství s nemovitostí, o kterou se v řízení jedná; bylo proto povinností správního orgánu posoudit, do jaké míry se zmíněná stavba dotýká práv či právem chráněných zájmů žalobkyně. Otázka vzájemné vzdálenosti posuzovaných objektů je prvořadá a uzavřel, že postupem správního orgánu prvního stupně nebyla žalobkyně nijak krácena.

Předestřenou spornou právní otázkou je dostatečnost odůvodnění rozhodnutí ve věci posouzení procesního postavení žalobkyně ve správním řízení, resp. v řízení o odstranění stavby nepovolené zahrádkářské chaty na pozemku parc. č. 359/2 v katastrálním území Držovice, v jejíž blízkosti (nikoliv však v přímém sousedství) se nachází nemovitost žalobkyně.

Kdo je účastníkem toho kterého správního řízení, je vždy předmětem zákonné úpravy, obecně pak (v rozhodné době) obsažené v § 14 zák. č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v současné době v § 27 a násl. zák. č. 500/2004 Sb., správní řád.

V daném případě se jedná o posouzení účastenství v řízení stavebním. To je (resp. v aktuálním čase bylo) upraveno v § 97 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Podle něho jsou účastníky řízení podle § 85 až 96 osoby, které mají vlastnická nebo jiná práva k pozemkům a stavbám na nich, včetně sousedních pozemků a staveb na nich, a jejichž práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny, a dále osoby, které na návrh stavebníka budou odborně vést realizaci stavby nebo vykonávat odborný dozor (§ 44 odst. 2 a 3).

V tomto rozsahu musí být proto rozhodnutí o přiznání či nepřiznání účastenství v řízení i odůvodněno.

Smyslem odůvodnění rozhodnutí je doložení jeho správnosti, jakož i zákonnosti postupu správního orgánu v řízení, jež vydání rozhodnutí předcházelo. Z odůvodnění musí být proto zřejmé jak skutkové tak právní předpoklady, z nichž správní orgán vycházel při hodnocení konkrétní skutkové podstaty a při její subsumpci pod určité ustanovení zákona. Musí především reagovat na všechny předestřené námitky v návrhu obsažené, zejména právní úvahy o nich a důvody, které správní orgán k výroku rozhodnutí vedly. Absence těchto úvah zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, činí jej nezákonným, přičemž k této nezákonnosti přezkumný správní orgán přihlíží z úřední povinnosti. Stejně důsledky nastanou i v případě, kdy v odůvodnění rozhodnutí chybí nebo je nedostatečná právní argumentace a hodnocení správního orgánu při vypořádání se s návrhy a námitkami účastníků do řízení vnesených.

Odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je však v dané věci postaveno pouze na závěru, že aby bylo dotčeno jakékoliv právo či chráněný zájem žalobkyně, muselo by se jednat o bezprostřední sousedství pozemků žalobkyně a toho, na němž se nepovolená stavba nachází. Protože však jsou pozemky od sebe vzdáleny cca 70 metrů, o žádné dotčení na právech žalobkyně se jednat nemůže. Žalovaný pak již v odůvodnění svého rozhodnutí sice připustil, že se nemusí jednat o bezprostřední sousedství pozemků, nicméně se ztotožnil bez dalšího odůvodnění s názorem správního orgánu prvního stupně, že vzdálenost mezi oběma pozemky je dostatečná a že žalobkyně nemůže být proto na svých právech nikterak dotčena. Žalobkyně však do řízení vnesla mnoho dalších námitek, pro které se dožaduje postavení účastníka v předmětném řízení (omezení na vlastnických právech způsobené provozem v nepovolené stavbě, snížená pohoda bydlení, nemovitost k bydlení vybírala v lokalitě biokoridoru, to je však znehodnoceno nepovolenou výstavbou chat, narušení krajinného rázu, stavba je v rozporu s územním plánem), k nimž se však žalovaný v napadeném rozhodnutí nikterak nevyjádřil, ponechal je bez povšimnutí a svůj závěr postavil pouze na hodnocení vzdálenosti mezi oběma pozemky. Z odůvodnění rozhodnutí není zřejmé, z čeho stavební úřad dovodil, že práva vlastníků nemovitostí, které nemají společnou hranici s pozemkem se stavbou, jejíž odstranění bylo předmětem projednávání ve stavebním řízení, nemohou být výsledným rozhodnutím dotčena.

Pouhé obecné konstatování o tom, že pro účastenství ve stavebním řízení o odstranění nepovolené stavby žadatelka nespĺňuje podmínky, aniž by se správní orgán s takovým konstatováním blíže vypořádal a stejně tak se vypořádal i s otázkou pouhé možnosti zásahu do jejích práv či právem chráněných zájmů, je nutno považovat za nedostačující a neodpovídající ustanovení § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb. správního řádu (účinného v rozhodné době). Takové rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a v jeho odůvodnění chybí, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Skutečnost, že důvody svého rozhodnutí rozvinul žalovaný ve vyjádření k žalobě, nemůže mít již vliv na zákonnost zkoumaného rozhodnutí.

V tomto ohledu se proto Nejvyšší správní soud zcela ztotožnil s argumentací a právním názorem, vyjádřeným v rozsudku krajského soudu, kasační stížnost proto jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný neměl v řízení o své kasační stížnosti úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Naopak žalobkyně měla v řízení před Nejvyšším správním soudem plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů, které důvodně vynaložila, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Ze soudního spisu vyplývá, že žalobkyně je zastoupena advokátem a podala vyjádření ke kasační stížnosti. Soud jí proto přiznal náhradu nákladů řízení, která spočívá v odměně za jeden úkon právní služby v částce 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2008

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu